

Förslag till reviderad skötselplan för naturreservatet Rååns dalgång

BAKGRUND

Länsstyrelsen har tagit fram ett förslag till ändring av skötselplanen för naturreservatet Rååns dalgång i Helsingborgs kommun. Syftet med ändringen av skötselplanen är att anpassa den efter nuvarande skötsel. Syftet är även att ta fram uppföljningsbara mål för att på så sätt kunna utvärdera den skötsel som bedrivs inom naturreservatet. Inget nytt reservatsbeslut kommer att fattas. Därför kommer inga gränser eller föreskrifter att ändras.

Skånes ornitologiska förening (SkOF) har lämnats tillfälle att yttra sig över förslaget senast den 13 november 2020.

Kullabygdens ornitologiska förening (KOF) har fått över förslaget från SkOF för kommentarer. KOF:s synpunkter nedan bygger på god lokalkännedom och nyligen genomförda fältbesök av Karl-Erik Söderqvist och Bengt Hertzman, verksamma i KOF:s Skogsgrupp.

SYNPUNKTER

Häckfågelfaunan bedöms inte påverkas negativt av de åtgärder som föreslås, snarare tvärtom. Rönjningar av sly, högrörtsvegetation och pilar påverka visserligen en del fåglar negativt såsom kärrsångare, fast temporärt. Det är kanske inget stort problem för igenväxning pågår ju ständigt. Mindre hackspett och andra kända, värdefulla häckfåglar såsom forsärla lär inte påverkas negativt.

Den stora gamla ekskogen i östra delen (planterad på 1700-talet) ska inte röras mer än en försiktig rönjning för att gynna de gamla träden. Sly ska tas bort och det gäller framförallt sykomorlön, som konkurrerar ut eken. Ekskogen är mycket värdefull och det är positivt att skogen i stora delar saknar stigar. Detta gynnar ormråk med flera fågelarter som kan häcka under ostörda förhållanden. Fågelfaunan tros också gynnas av att de helt öppna betesmarkerna omförs till ett mer mosaikartat landskap med ädellövskog och bärande buskar.

Betesmarken längst i öster, nära parkeringen, är mycket värdefull med hänsyn till solexponerade backar med stor insektsproduktion och rikligt med skyddande buskage. Här häckar många fågelarter som näktergal, olika sångare, göktyta (vissa år) grönfink, hämpling, steglits med flera. Här ska brynmiljöerna utvecklas, vilket är positivt.

I planen står det också tydligt att äldre träd, hålträd etc. ska bevaras. Detta upprätthåller biodiversiteten, inte minst fågellivet.

Enligt skötselplanen bör ängsblommor sås in och rama in åkrarna. KOF ser positivt på åtgärden som bör utökas att också gälla större ytor här och var inom reservatet. Det gynnar fjärilar, bin och andra insekter, vilka i sin tur bidrar till ett rikare fågelliv.

Enligt skötselplanens målsättning ska vattendragets värden bibehållas samtidigt som en påtagligt förbättrad vattenkvalitet skall eftersträvas genom olika åtgärder. Det gäller bland annat att övergödning ska motverkas.

Om vattenkvaliteten ska förbättras måste det ske åtgärder utanför naturreservatets gränser, dvs. längre uppströms i avrinningsområdet. I detta sammanhang vill KOF erinra om den verksamhet som bedrivs i två våtmarker invid Råån, en vid Ottarp och en vid Vallåkra, och som gäller markägarens utsättning av minst 600 farmade gräsänder för jakt. Våtmarkerna ska tjäna som kvävefallor innan vattnet från jordbruksmark släpps till ån. Men sannolikt motverkar verksamheten med råge våtmarkernas egentliga ändamål genom ändernas träck och den fodersäd som sprids i högar på marken i direkt anslutning till vattnet. Inte bara kväve rinner ut, utan också stor mängd organiskt material som orsakar syrebrist vid sin nedbrytning i ån. Kommunen och Rååns vattenråd bör uppmärksammas om missförhållandena och verksamheten förbjudas. Uppfödningen av gräsänder kan vara en starkt bidragande orsak till de senaste årens fiskdöd nedströms i Råån.

KOF vill se en tydligare information om koppeltvång av hundar och om förbud mot cykling och ridning. Lösspringande hundar, liksom terrängcyklingen på spänger och gångar är ett problem. Idag informeras besökare om detta i en liten ruta i högra nedre hörnet på informationstavlorna.

I reservatet har ett antal numrerade fågelholkar satts upp. Detta är en god gärning, men underhållet och förnyelsen av uttjänta holkar är eftersatt. Vid vårt besök i slutet av oktober konstaterades att tre holkar fallit ned och flera andra var skadade.

Skötselplanen anger ett mål om att "*Antropogena vandringshinder ska saknas*". KOF drar slutsatsen att det gäller det uppdämda vattenområdet vid Görarps mölla. En utrivning av dämnet innebär i så fall att vissa fågelarter knutna till Görarpsdammen kommer att försvinna, såsom smådopping, bläsand, rörhöna med flera. För en utrivning av dämnet torde krävas ett tillstånd från Mark- och miljödomstolen och krav på att verksamhetsutövaren redovisar en miljökonsekvensbeskrivning. Denna bör då också innehålla en beskrivning över hur fågellivet påverkas av utrivningen.

SLUTORD

KOF ser positivt på förslaget till reviderad skötselplan som innehåller flera goda åtgärder för att gynna den biologiska mångfalden och därmed också ett rikt fågelliv. KOF hoppas och tror på att det finns medel för att genomföra åtgärderna, men har också vissa tvivel om det löpande underhållet och tillsynen kan upprätthållas, vis av erfarenhet från flera andra naturreservat.

För Kullabygdens ornitologiska förening

Thomas Terne
ordförande

Karl-Erik Söderqvist

Bengt Hertzman

Kopia via mejl till:

Avd. för strategisk planering, fredrik.bengtsson@helsingborg.se

Miljöförvaltningen i Helsingborg, miljoforvaltningen@helsingborg.se

Rååns vattenråd, daniel.graf@helsingborg.se